

Duvelheurntjes op brandewien

Een Feuilleton, deel 4

Verhalenbankjesroute: Het Oosten

Den duuvel strek zich lieke en miek de poorte los. Op de binnenplaatse ston een tröpken volk bi-j mekare en Jannes wol eerst nog schreeuwen dat den kearl wiet ze allemaole zo vrendelijk goeindag zeien niet de baron was maor den duuvel. Maor hie merken dat ‘m de tonge op slot zat. Duuvels spöl had de macht aover ‘m ‘ekregen en hie kon gin woord uitkriegen as een vrendelijk: “ôk goeienaovend”.

Toen ze in de stokkeri-je waarn slot den duuvel de deure achter zich en zol Jannes weldrao an zien ende kommen.

“Now mot ‘t vlot gaon en he’k ôk nog een bastenden hoop geluk neudig”, dacht Jannes.

“Duuvel en Dood, now mo’j ‘s luustern. D’r wordt bi-j ons ‘s winters verhalen verteld dat i-jluu alderbastend stark bunt en alles könt wat een mense niet kan. Ik wol wel ‘s wetten, is dat waor? I-jluu könt ‘t mien now röstig vertellen, want erg lange he’k toch niet meer te leaven, daor he’k mien now wel bi-j neer’legd.”

D’n duuvel en d’n dood begonnen weer gruwelijk te lachen. Den boer wol zich blikbaor veurdat ‘e zienen lesten aosem uut zol blaazen ôk de schrik nog op ‘t lief laoten jagen. Now, daor hadden ze wel oorne nao.

“Wat wo’j wetten Nibbelinkboer?”

“Ik wol wel ‘s wat bezunders ziene”, zei Jannes, “kunsjes wiet veur ‘n mensenoge niet te volgen bunt, zoiets bedoel ik”.

“Goed dan. Twee kunsjes wille wi-j ow wel veurdoene”, sprak d’n duuvel, “twee, en dan is ‘t sloes. Waor of niet dood. Veur twee kunsjes he’w nog wel effen de tied.”

“Dri-je”, probeern Jannes nog te handeln.

Maor den duuvel was beslist:

“Twee en niet meer!”

Jannes was al lange tevraeden met twee, maor hie liet natuurlijk niks merken.

“Now, eh”, begon ‘e. “Könt i-jluu ow beveurbeeld in een keiharden steen veranderen?”

“At ‘t meer niet is”, riep den dood lachend, want hie had plezier in ‘t spektakel, net zoas een katte d’r plezier in hef um met een moes te spöllen. “Stene worden, dat doe’w hele dage!”

Hie had ‘t nog niet ‘ezegd of d’r leien twee keiharde stukken bazalt veur Jannes ziene vuute. Hie was daoneg onder d’n indruk, maor terwiel de stene daor leien kon ‘e zich nog gauw wat bedenken.

“Ha, ha”, lachen den duuvel en in een wolk van zwaevel en vuur stonnen de duistere companen weer veur um.

“En, Jännesken, wat duch ow, wo’j nog meer ziene?”

“Eén ding nog besten duuvel”, sprok Jannes onderdanig, “en dan is mien tied ‘ekommen, dat he’k now wel begreppen. Maor könt i-jluu now ôk as brandewien in dat känneken daor kroepen?” Duuvel en dood waarn verbluft. “Ik had ow wiezer ‘edacht. Maor i-j bunt al net zo’n simpel männeken as alle andern”, sprak den duuvel lachend. “Aw steen könt wean, köw ôk water wean, i-j toe knuppel. En dus ôk brandewien. Wat i-j dood. Kom op daor geet ‘t hen. Lao’w d’r maor ‘s van genieten!” Plotseling was ‘t känneken veur ‘m op toafel tut an de rand toe vol met brandewien en op dat ogenblik bedach Jannes zich gin tel. Hie sprong naor de deure en dreien ‘t slot los. D’n slöttel nam ‘e d’r uut. In enen toer deur grep ‘e ‘t känneken, trok de stop uit het vulgat van één van de grote brandewienvaete en got ‘t duuvelse brouwsel in ene kere naor binnen. Veurdat d’n Duuvel en d’n Dood ‘t goed en wel in de gaten hadden lei Jannes

d'n zwaoren smeediezeren slöttel op 't gat van 't vat. Daorbinnen was 't een kabaal van jewelste, maor naor buuten ging 't niet meer. Want d'n slöttel was an de baovenkante versierd met een kruus en daor kan 'n duuvel now eenmaal niet langes op.

Duvelheurntjes op brandewien [Naoschrift]

Jannes had 't van d'n Duuvel en d'n Dood 'ewonnen en de eerste tied nao 't gebeurn sprok 't ganse darp d'r van. Niet dat Jannes met 't börsjen veuruut liep en 't verhaal an iederene vertellen. Helemaols niet. At ze 'm d'r op ansprokken hiel 'e alleen maor de schòlders op. Hie was een zeldzaam zwiegenden keal 'ewodden. De luu hadden spiet met um, zeien dat 'e d'r toch nog een viezen striekert van met 'ekregen mos hebben. I-j konnen zo ziene dat 'e d'n olden niet meer was. De luu hadden geliek, d'n olden was 'e niet meer, "Maor spiet hoev'i-j niet met mi-j te hebben", zei 'e wel 's tegen dezen of genen. "Ik hebbe d'r now eenmaal veur 'ekaozen um d'n Duuvel uut de klauwen te blieven en a'j vólle praot kan 't zo maor wean da'j an de beurte bunt veur a'j 't wet."

Jannes trok zich steeds wieter trugge en de leste jaoren van zien leaven brach 'e in groten eenzaamheid deur. Maor wie 'm met horten zag, vertellen altied dat 'e d'r zo tevreaden uut zag. Altied een grijns op 't gezichte en een paar vrendelijke weurde aover 't weer en hoe 't gruuien en bluuien d'r bi-j ston. En d'n echten baron De Voss van Sinderen? Had den 't aoverleafd? Bôzeker! Den had geluk 'ehad. Naodat d'n Duuvel 'ekommen was wier 'e midden in de nacht opeslotten in een veurraadkelder, samen met zienen tuinman. Daor kwam nooit iemand, want wat ze d'r bewaarn was gepekkeld en in'emaakt grei veur de middewintertied. Maor 't had eur ôk now al wel 'esmaakt. De baron had tegen d'n tuinman 'ezegd dat 'e een kapelle wol laoten bouwen at ze met eur beiden vri-j kwammen. Dat zol d'n Duuvel d'r wel vanaf hollen um ooit nog in Sindern en umstreken huus te hollen. En zo gebeurn 't. twee jaor later ston de kapelle d'r en kwammen de luu van heinde en verre kiesen hoe ze 'm in gebruik nammen. Jannes was d'r ôk bi-j. Maor hoe 't volk ôk androng, zeggen dei 'e niks. Dit verhaal kon alleen maor verteld worden deurdat Jannes op d'n aovend van zien strijd met d'n duuvel naoderhand alles an de baron verteld hef. En den hef 't deur'egeven an zien kinder en die weer an de euren. 't Vat met brandewien hebt ze d'n andern dag in de buurte begraven, diepe in de grond. Misschien ligt d'r nog wel wat van. Of zol 't ondertussen al verrot wean? Maor d'n Duuvel mot d'r later op één of andere maniere wel uut'ekommen wean. Den hebt ze temensten later op een hoop plaatsen in de weerld jammergenôg nog weer'eziene

Bert Scheuter

Duvelheurntjes op brandewien, met illustraties van Dorjan Duitshof, Eigen beheer, 2000